

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 7 lipca 2023 r.

ZP-KNPS.431.6.17.2023.MS

Pani
Beata Zach
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Borowie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 17 – 19 kwietnia 2023 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Borowie, ul. Konstytucji 3 Maja 22, 57-160 Borów, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do 17 kwietnia 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2023 r.

Jednostką kieruje Pani Beata Zach, która – na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Borów Nr 26/2017 z dnia 30 czerwca 2017 r. – z dniem 1 lipca 2017 r. została powołana na stanowisko Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borowie (w okresie od 1 września 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. pełniła obowiązki Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borowie).

Pani Beata Zach ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 5 czerwca 2023 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borowie w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),

- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Ustalono, że Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borowie na podstawie Upoważnienia Wójta Gminy Borów wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ust. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 8, 9, 16a, ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie było zapotrzebowania/nie wpłynął do Ośrodka wniosek o udzielenie pomocy w zakresie:

- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a).

Gmina Borów nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Brak mieszkania chronionego oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Nadmienić należy, że podczas poprzednio przeprowadzonej w dniach 6-8 lutego 2019 r. kontroli kompleksowej GOPS w Borowie stwierdzono brak realizacji powyższego zadania. Na wnioski Kierownika Ośrodka wydłużane były kilkakrotnie terminy realizacji zalecenia pokontrolnego, wydanego w powyższym zakresie – ostatni minął w dniu 30

czerwca 2023 r. Na dzień sporządzania niniejszego wystąpienia pokontrolnego zalecenie nie zostało wykonane.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3a, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- opracowania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Nie realizowała natomiast, w okresie objętym kontrolą, zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2, dotyczącego przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze z powodu – jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka – braku wniosków w powyższym zakresie.

Gmina Borów na swoim terenie nie prowadzi domu pomocy społecznej ani ośrodka wsparcia o zasięgu gminnym (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy). Gmina natomiast realizuje zadanie z art. 17 ust. 1 pkt 16 ustawy w zakresie kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. W odniesieniu do ośrodków wsparcia Kierownik Ośrodka wyjaśnił: *(...) do tej pory nie wpłynął wniosek o skierowanie do ośrodka wsparcia, poza wnioskami o udzielenie wsparcia w formie tymczasowego schronienia w schronisku dla bezdomnych. Gmina Borów zaspokaja potrzeby mieszkańców w powyższym zakresie – w okresie objętym kontrolą obowiązywały umowy zawarte z Kołem Brzeskim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta z siedzibą w Pępicach w przedmiocie zapewnienia usług schronienia bezdomnym mieszkańcom Gminy Borów w Schronisku św. Brata Alberta w Pępicach.*

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 i 9 ustawy, które dotyczą:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),

- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7, 8 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie pomocy w zakresie:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8).

Gmina nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy), ale na terenie powiatu prowadzony jest Powiatowy Ośrodek Wsparcia - Środowiskowy Dom Samopomocy, gdzie kierowane są osoby z zaburzeniami psychicznymi z terenu Gminy Borów.

Jak poinformował Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o umieszczenie w ŚDS.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Borów koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borowie nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli (art. 110 ust. 5 ustawy), również nikt nie był zainteresowany uzyskaniem informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne.

W zakresie kierowania wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy) Kierownik Ośrodka wyjaśnił: *Ośrodek wspiera w tym zakresie podopiecznych, udostępniając i pomagając w wypełnianiu druków, np. o uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności, ścisła współpraca z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, w tym pomoc podopiecznym w kompletowaniu dokumentacji*

medycznej, organizowanie dojazdu na posiedzenie komisji lekarskiej w przypadku osób pozbawionych środka lokomocji oraz rodziny, dyscyplinowanie podopiecznych co do terminu komisji. Prawo strony postępowania orzeczniczego do złożenia odwołania od orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności do wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności jest bardzo często realizowane przy wsparciu i poradnictwie pracowników socjalnych.

Kierownik GOPS w Borowie składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Gmina realizowała również zadania wynikające z art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 ze zm.), zwanej dalej „specustawą”.

Ustalono, że Wójt Gminy Borów upoważnił Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borowie do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawie przyznania jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł dla obywateli Ukrainy, na podstawie art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583).

W trakcie kontroli ustalono, że w okresie od wejścia w życie specustawy do dnia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowie na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizował:

- 1) jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł, w oparciu o art. 31 specustawy – środki z Funduszu Pomocy na łączną kwotę 49 800,00 zł. Pomoc w tej formie przyznano 166 osobom z 82 rodzin;
- 2) pomoc doraźną w postaci jednego gorącego posiłku dziennie na okres nie dłuższy niż 2 miesiące w oparciu o art. 48b ustawy – środki z Funduszu Pomocy w łącznej wysokości 6 771,50 zł. Pomoc przyznano dla 43 dzieci z 28 rodzin;
- 3) posiłki dla dzieci i młodzieży na podstawie decyzji administracyjnych – środki z Funduszu Pomocy w łącznej wysokości 8 331,50 zł. Pomoc przyznano dla 34 dzieci z 23 rodzin.

Kierownik GOPS w Borowie spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni realizujący pracę socjalną, do których podstawowych obowiązków należało świadczenie pracy socjalnej lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, odpowiednio do okresu zatrudnienia w GOPS oraz proporcjonalnie do wymiaru etatu – na dzień kontroli dodatek otrzymuje 2 pracowników socjalnych, w tym 1 zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 1 w wymiarze 1/2 etatu. W aktach osobowych znajdowały się stosowne pisma potwierdzające przyznanie przedmiotowego dodatku oraz podpisane zakresy obowiązków, z których wynikało, iż pracownicy realizują pracę socjalną w terenie, w tym przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe. Dodatek ten nie był wliczany do wynagrodzenia zasadniczego pracowników socjalnych.

Średnie miesięczne wynagrodzenie zasadnicze brutto w przeliczeniu na etaty w województwie dolnośląskim (wg. stanu na dzień 30 czerwca 2021 r.) na stanowisku: starszego specjalisty pracy socjalnej to 3 978,10 zł, specjalisty pracy socjalnej to 3 648,91 zł, starszego pracownika socjalnego to 3 462,02 zł, a pracownika socjalnego 3 267,41 zł. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Borowie średnie miesięczne wynagrodzenie zasadnicze brutto (w marcu 2023 r.) starszego pracownika socjalnego wynosiło 2 909,00 zł.

Wysokość wynagrodzenia starszego pracownika socjalnego zatrudnionego w GOPS w Borowie jest na poziomie znacznie niższym niż średnie wynagrodzenie na tym etacie w ośrodkach pomocy społecznej województwa dolnośląskiego.

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, także w zakresie wynagrodzenia pracowników, należy do zadań własnych gminy. W związku z ciągłym przeobrażaniem zawodu pracownika socjalnego z uwagi na czynniki społeczne, ekonomiczne i demograficzne oraz dużym obciążeniem psychicznym, jak i szeregiem trudności i zagrożeń, z jakimi na co dzień spotykają się pracownicy socjalni, ich praca powinna być należycie wynagradzana, uwzględniając jej specyfikę oraz rozszerzające się zakresy obowiązków.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje teren Gminy Borów zamieszkały przez 5111 mieszkańców, w tym 49 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.03.2023 r.)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowie na dzień kontroli zatrudniał 3 pracowników socjalnych, w tym 2 w pełnym wymiarze czasu pracy – z których

1 długotrwale nie świadczył pracy w związku z przebywaniem na urloпах macierzyńskich i wychowawczych oraz 1 zatrudniony od 1.04.2023 r. do 30.06.2023 r. w wymiarze 1/2 etatu.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych (art. 110 ust. 12 ustawy).

Mając na uwadze powyższe Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowie na dzień kontroli nie spełniał wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych określonego w art. 110 ust. 12 ustawy, bowiem zatrudniał mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielania schronienia stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że wniosek o wpis do rejestru wojewody miejsc dla bezdomnych mieszkańców Gminy Borów w przedmiocie zapewnienia usług schronienia w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. na mocy Umowy Nr 1 zawartej w dniu 31.12.2022 r. pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Borowie, a Kołem Brzeskim Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta z siedzibą w Pępicach, nie został zgłoszony w wymagalnym terminie 14 dni od zawarcia rzeczowej umowy.

Gmina, która zawarła umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielania tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez ten podmiot, każdorazowo zgłasza ten fakt do rejestru wojewody. Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem miejsc gmina zgłasza wojewodzie w terminie 14 dni od dnia ich powstania. Prowadzenie rejestru miejsc udzielania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach ma na celu zapewnienie maksymalnego dostępu do informacji o miejscach tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych i wszystkich potrzebujących wsparcia w tej formie. Pozwala również na weryfikację, które gminy wywiązują się z obligatoryjnego zadania, określonego w art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, polegającego na udzieleniu tymczasowego schronienia osobom tego

pozbawionym. Przy dokonywaniu zgłoszenia do rejestru należy uwzględnić zakres danych, jaki ten rejestr winien zawierać, katalogowany w art. 48a ust. 11a ustawy o pomocy społecznej.

W sprawdzonych sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (I.J.) przeliczenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, z uwagi na zmianę dochodu Strony od marca 2022 r. o kwotę wyższą niż 10% dochodu osoby samotnie gospodarującej, dokonano od marca 2022 r. (decyzją GOPS.4230.11.2022.BZ z dnia 20.05.2022 r.), zamiast od kwietnia 2022 r.
2. W sprawie nr 3 (R.G.) przeliczenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, z uwagi na zmianę dochodu Strony od marca 2022 r. o kwotę wyższą niż 10% dochodu osoby samotnie gospodarującej, dokonano od marca 2022 r. (decyzją GOPS.4230.12.2022.BZ z dnia 1.06.2022 r.), zamiast od kwietnia 2022 r.

W odniesieniu do obydwu przywołanych wyżej nieprawidłowości stwierdzić należy, że zgodnie z art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenia niepieniężne nie wpływa na wysokość tej odpłatności, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% kryterium dochodowego na podstawie art. 8 ustawy. Przepisy ustawy nie wskazują wprost, od którego momentu następuje zmiana odpłatności za świadczenia niepieniężne w przypadku zmiany dochodu uprawnionej osoby lub rodziny. Wobec powyższego wykorzystując reguły wykładni celowościowej można zastosować odpowiednio art. 8 pkt. 3 ustawy i uznać, iż zmiana odpłatności, a tym samym zmiana decyzji winna nastąpić od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła faktyczna zmiana dochodu. Jeżeli więc waloryzacja rent i emerytur miała miejsce np. w marcu, decyzja ustalająca odpłatność powinna zostać zmieniona od miesiąca następnego tj. kwietnia.

W zakresie sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W toku kontroli stwierdzono rozbieżność pomiędzy danymi przedstawionymi w sprawozdaniu MRPiPS-03 za rok 2022 na temat liczby osób, którym udzielono wsparcia z powodu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, a rzeczywistą liczbą takich osób – Ośrodek w sprawozdaniu wykazał, że w 2022 r. udzielał

pomocy z takiego powodu 1 osobie, natomiast podczas czynności kontrolnych nie przedstawiono akt sprawy.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że dane przekazane w wersji elektronicznej zawarte w sprawozdaniu rocznym MRPiPS-03 za okres I-XII 2022 r. w Dziale III. Powody przyznania pomocy społecznej, w wierszu 16, kolumnie 1, 2 i 3 nie są spójne ze stanem faktycznym.

Sprawozdawczość przekazywana do Wojewody powinna być sporządzana w sposób staranny i rzetelny. W sprawozdaniach winny być wykazywane dane zgodne ze stanem faktycznym (art. 17 ust. 1 pkt 17 ustawy).

W sprawdzonych sprawach dotyczących dożywiania dorosłych z programu „Posiłek w szkole i w domu” stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (J.D.) w decyzji administracyjnej o Nr GOPS.4221.1.2023.EŁ błędnie wskazano datę jej wydania tj. 26.01.2022 r. zamiast 26.01.2023 r.

Artykuł 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.), zwanej dalej „k.p.a.” wskazuje elementy, jakie powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. data wydania (pkt 2). Data wydania decyzji winna być zgodna ze stanem faktycznym, albowiem określa konkretny stan prawny w jakim zapadła ta decyzja.

Ponadto zgodnie z art. 113 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej może z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez ten organ decyzjach.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych,
2. brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych,
3. nieterminowe zgłoszenie do rejestru prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego placówki, do której Gmina Borów kierowała osoby bezdomne w 2023 r.,
4. ustalenie zmiany odpłatności mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej bez uwzględnienia zapisu art. 8 pkt 3 ustawy,
5. nierzetelne sporządzenie sprawozdania z udzielonych świadczeń pomocy społecznej,

6. nierzetelne sporządzenie decyzji administracyjnej w sprawie dotyczącej dożywiania osób dorosłych.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenie pokontrolne:

1. Kontynuować działania w celu zrealizowania zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym, dotyczącego prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin wykonania: 31 grudnia 2023 r.

2. Uregulować kwestię zatrudnienia pracowników socjalnych tak, aby Ośrodek zatrudniał w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Podstawa prawna: art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin wykonania: do 31 grudnia 2023 r.

3. Zawarte przez Gminę umowy z podmiotami niepublicznymi na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez ten podmiot, zgłaszać do Rejestru Wojewody każdorazowo w terminie 14 dni od ich podpisania.

Podstawa prawna: art. 48a ust. 11 a, b, c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Przeliczenia odpłatności mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej w przypadku zmiany jego sytuacji dochodowej – jeżeli kwota zmiany dochodu osoby samotnie gospodarującej w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – dokonywać od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła faktyczna zmiana dochodu strony.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 106 ust. 3b, art. 106 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Sprawozdawczość przekazywaną do Wojewody sporządzać w sposób staranny i rzetelny. W sprawozdaniach wykazywać dane zgodne ze stanem faktycznym. Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.). Termin wykonania: na bieżąco.
6. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny, z uwzględnieniem danych zgodnych ze stanem faktycznym oraz zebraną w prowadzonym postępowaniu dokumentacją. Błędy pisarskie oraz inne oczywiste omyłki, stwierdzone w wydanych decyzjach będących w obiegu prawnym, prostować w drodze postanowienia. Podstawa prawna: art. 107 § 1, art. 113 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.). Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:
1. Wójt Gminy Borów
2.a/a

INSPEKTOR WOJEWODZKI
H/2 Katarzyna Odrobna
Agnieszka Kukurzyka-Szymuś